

Stop Wapenhandel

Jaarverslag 2024

Stop Wapenhandel doet onderzoek naar wapenproductie, wapenhandel en de lobby van de wapenindustrie. Oorlog mag geen verdienmodel zijn. We voeren acties en organiseren debat over wapens, vrede, mensenrechten en de noodzaak van strenge wapenexportcontrole.

www.stopwapenhandel.org – info@stopwapenhandel.org
IBAN NL11 TRIO 0390 4073 80

Stop Wapenhandel in 2024

De oorlogen in Oekraïne en in Gaza hebben een grote impact op het werk van Stop Wapenhandel. De regering stelt €1,1 miljard subsidie ter beschikking aan de wapenindustrie, voor onderzoek en technologie-ontwikkeling en voor versterking van de exportpositie op de internationale wapenmarkt. Financiële instellingen zoals verzekeraars heroverwegen onder druk van politici hun ethisch beleggingsbeleid. Sommigen gaan weer investeren in wapenproductie. Door de groeiende militaire uitgaven maken wapenbedrijven enorme winsten. De wereld wordt er niet veiliger op.

Tegelijkertijd is er forse kritiek vanuit de samenleving op wapenhandel en militaire relaties met Israël. Er is een groeiend bewustzijn dat het leveren van wapens een oorlog verlengt, en dat westerse landen een verantwoordelijkheid hebben.

Stop Wapenhandel doet er alles aan om, samen met gelijkgestemde organisaties, de risico's van afnemende exportcontrole onder de aandacht te brengen. We plaatsten de rol van wapens, wapenhandel en wapenproductie in een bredere context en benadrukten de gevolgen voor vrede, mensenrechten, vluchtelingen en klimaatcrisis. Onder meer in reactie op de Kamerbrief '[Maatregelen ter bevordering van Europese defensiesamenwerking en verdere Europese convergentie van het wapenexportbeleid](#)' van de commissie Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Ook reageerden we op de [Rapportage Wapenexportbeleid 2023](#), dat overigens pas in november 2024 werd gepubliceerd.

Daarnaast deden we heel veel onderzoek, publiceerden artikelen, namen deel aan debatten en organiseerden protesten.

Onderzoeken in 2024

Onderzoek is de basis van ons werk. Het meeste onderzoek vindt plaats in openbare bronnen, databases, beleidsstukken en bedrijfspublicaties. Veel informatie over wapenhandel is gewoon te vinden, maar je moet wel weten waar je zoeken moet. We publiceerden meerdere onderzoeken en voorzagen daarnaast diverse groepen en organisaties van specifieke informatie op hun verzoek, voor acties en campagnes met name tegen de genocide in Gaza.

We organiseerden een *Arms Trade Research Lab* voor iedereen die zelf onderzoek naar wapenhandel wil doen. Waar vindt je informatie? Hoe betrouwbaar zijn bronnen? Hoe bouw je een case op? We kregen zoveel aanmeldingen dat we besloten niet een maar twee series van vier bijeenkomsten te organiseren. De deelnemers waren zeer enthousiast en verschillende deelnemers helpen inmiddels mee met onderzoek.

Ter ondersteuning van studentenacties tegen de genocide in Gaza inventariseerden we *institutionele banden tussen Nederlandse en Belgische universiteiten en Israëlische instellingen en bedrijven die samenwerken met IDF en wapenindustrie*. Op de websites <academiccomplicity.nl> en <academiccomplicity.be> zijn de bevindingen gepubliceerd, in samenwerking met het European Legal Support Centre (ELSC) en Solid Sustainability Research.

In de publicatie *For a Policy of Peace and Disarmament in Europe: Proposals for a Europe of Détente, Peace and Shared Security* analyseren het Delàs Centre for Peace Studies en het European Network Against Arms Trade (ENAAAT) de militarisering van Europa en stelt alternatieven voor het Europese veiligheidsbeleid voor. Met bijdrage van Stop Wapenhandel.

Over de klimaatimpact van de stijgende militaire uitgaven van NAVO landen schreven we de Briefing *Climate in the Crosshairs*, samen met Transnational Institute (TNI), Tipping Point North South, International Peace Bureau (IPB), Veterans for Peace (US), Centre Delàs d'Estudis per la Pau en IPPNW Germany.

Voor de briefing *Partners in Crime: EU complicity in Israel's genocide in Gaza* van Transnational Institute (TNI) schreef Stop Wapenhandel een hoofdstuk over wapenhandel en militaire samenwerking tussen de EU, zijn lidstaten en Israël.

De reader *Dutch arms exports to Israel in 2023* geeft een overzicht van Nederlandse wapenexport, waaruit blijkt dat de regering in 2023 negen wapenexportvergunningen voor Israël heeft afgegeven, met een totale waarde van €12.1 miljoen. Exclusief de export van reserveonderdelen voor de F-35, die door de rechter is verboden maar gewoon doorgaat.

We publiceerden het onderzoek *Meer wapens, meer klimaatcrisis. Hoe de krijgsmacht bijdraagt aan onveiligheid* over militaire CO₂-uitstoot, voornamelijk door zware wapensystemen op fossiele brandstof.

Stop Wapenhandel in de media

In 2024 schreven we drie lange artikelen: twee in OneWorld en een in Jacobin. We schreven meerdere artikelen voor de Vredesspiraal van Kerk & Vrede, het Vredesmagazine en Buiten de Orde. Er werden zeven opiniestukken van onze hand gepubliceerd, onder meer in Trouw, NRC, Volkskrant en de EUObserver.

We schreven zes Engelstalige blogs over trends in (internationale) wapenhandel. We publiceren (bijna) maandelijks een digitale nieuwsbrief over wapenhandel, debatten en acties. En we waren actief op Facebook, X en Instagram. Inmiddels hebben we X verlaten en zijn actief geworden op LinkedIn.

Er wordt door journalisten veelvuldig gebruik gemaakt van onze onderzoeken. Naar Stop Wapenhandel werd verwezen en/of ons onderzoek werd genoemd in 21 Nederlandse media en 32 buitenlandse media, waaronder Frankfurter Rundschau, Le Monde, Al Jazeera en TAZ. Zie voor een overzicht <<https://stopwapenhandel.org/in-de-media/>>

Workshops, acties en debatten in 2024

De rol van wapens, wapenhandel en wapenproductie moet onderdeel zijn van het publiek debat over vrede, veiligheid en een eerlijke economie. De specifieke kennis van Stop Wapenhandel brengen we onder de aandacht in workshops, acties en debatten, bij voorkeur in samenwerking met andere organisaties. We organiseerden zelf een aantal debatten en werden door diverse organisaties uitgenodigd voor een bijdrage. We hielden diverse presentaties en toespraken bij protesten op Nederlandse universiteiten tegen banden met Israëlische universiteiten en bedrijven, en bij de wekelijkse sit-in van ambtenaren tegen de genocide in Gaza.

Met andere organisaties coördineren we enkele internationale netwerken: Europees Netwerk tegen Wapenhandel, Arms, militarism and climate justice working group, Abolish Frontex. In Nederland richtten we met vijftien andere organisaties en groepen het samenwerkingsverband De Nieuwe Vredesbeweging op.

Met het netwerk Arms, militarism and climate justice organiseerden we de eerste *mondiale actieweek voor vrede en klimaatrechtvaardigheid*. Meer dan 50 groepen over de hele wereld organiseerden activiteiten, van webinars en debatten tot demonstraties en acties.

<https://climatemilitarism.org/weekofaction>

Vrijmarkt voor oorlogswapens? Hoe de wapenindustrie de exportcontrole ondermijnt en wat we er tegen kunnen doen. Debat in samenwerking met Pakhuis de Zwijger, Shadow World Investigations, PAX en XR Justice Now!

How will wars in Israel/Gaza and Ukraine continue to shape European arms trade in 2025? Deelname aan internationaal online paneldebat.

Géén defensieverdrag met Israël! Petitie samen met The Rights Forum, Pax en De Goede Zaak. Nederland moet afzien van een verdrag met het Israëlische leger dat in Gaza verantwoordelijk is voor talloze ernstige oorlogsmisdaden.

Wapenwedloop: olie op het vuur van de klimaatcrisis? Workshop op de Klimaatconferentie, in samenwerking met Transnational Institute, Fossilvrij en Geef Tegengas.

Oorlog, militarisering en de klimaatcrisis; hoe militaire belangen, grondstoffenwinning en klimaat met elkaar verbonden zijn en wat dit betekent voor (klimaat)rechtvaardigheid. Programma in de internationale actieweek voor vrede en klimaatrechtvaardigheid, in samenwerking met Pakhuis de Zwijger en stichting Aralez.

From militarism to collective safety: Stopping the endless rush to war. Internationaal panel op het Ignite Festival of Radical Ideas, Christian Collective, De Nieuwe Vredesbeweging, Transnational Institute en Vrede.be.

European military spending & climate crisis: Squaring the circle Online debat over de relatie tussen militaire uitgaven en fossiele energie, met Europees Netwerk Tegen Wapenhandel.

Vredesprotest tegen de oorlog in Oekraïne. Maandelijks protest in samenwerking met 8 andere Amsterdamse organisaties, waaronder FNV Amsterdam, Bij1 Amsterdam en SP Amsterdam.

Van Oekraïne tot Gaza: De urgentie van antimilitarisme. Discussie vanuit verschillende bewegingsperspectieven over antimilitarisme en de rol van de militaire industrie, en verschillende vormen van protest, op het 2Dh5 festival voor wereldversleutelaars.

Court for Intergenerational Climate Crimes; Oorlogsmisdaden zijn klimaatmisdaden. Boekpresentatie van onderzoeker D'Souza en kunstenaar Staal over oorlogsmisdaden als klimaatmisdaden, met bijdrage van Stop Wapenhandel over de zaak tegen Airbus.

Border budgets and beneficiaries – after the EP elections. Presentatie op online migratie- en asielworkshop voor journalisten, georganiseerd door TNI, EU Scream and Investigate Europe.

How the world's wealthiest nations prioritise borders over climate action. Presentatie voor een lezingenreeks van School of the City in Rotterdam.

EU border externalisation and North Africa. Presentatie voor de Dutch United Nations Student Association in Amsterdam.

Universities and the border-industrial complex. Workshop op het No Border Camp in Utrecht, in samenwerking met Solid Sustainability Research en European Legal Support Centre.

Bijdragen aan workshops over militarisering van grenzen en over Europese militarisering bij het *Ignite! – Festival of Radical Ideas*, ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van het Transnational Institute.